

ČAS DOMA 2026

Polská domácí péče: archipelag služeb

Pravidla vyloučení, silné všeobecné sestry a co z toho plyne pro
Česko

Andrea Szymeczek, MEDICA Třinec, z. ú., mobilní hospic

7. října 2026, Kouty na Vysočině

6

samostatných ostrovů
domácí péče

3

služby, které se navzájem
vylučují

1

otázka: co se můžeme
naučit?

Sousedé, kteří se neznají

Srovnávací studii domácí péče v Česku a v Polsku jsem v PubMedu za roky 2010 až 2026 nenašla.

Polsko

8 %

zdravotních výdajů jde na dlouhodobou péči

- **5,7** všeobecné sestry na 1 000 obyvatel

Průměr EU

16 %

zdravotních výdajů jde na dlouhodobou péči

- **8,5** všeobecné sestry na 1 000 obyvatel

Polsko nemá jednu domácí péči, má archipelag

Šest ostrovů. Každý má vlastní vyhlášku, vlastní smlouvu s NFZ a vlastní jednotku úhrady.

OSTROV	CO DO NĚJ PATŘÍ	JEDNOTKA ÚHRADY
Primární péče (POZ)	všeobecná sestra POZ, lékař POZ	kapitace
Dlouhodobá péče	POLD, domácí ventilace	osoboden
Paliativní péče	domácí hospic, paliativní poradny	osoboden, u poradny výkon
Rehabilitace	domácí fyzioterapie	výkon
Psychiatrie	týmy domácí léčby	výkon
Samostatné smlouvy	domácí výživa, kyslík, dialýza	vlastní smlouva pro každou

Polsko domácí péči nesjednotilo, ale rozvětvilo.

Zdi místo mostů

Pacient s pokročilým nádorem, dekubitem a potřebou ventilace si musí vybrat jednu cestu.

Hospic

domácí hospic, osoboden

nelze kombinovat s ventilací ani s POLD

Ventilace

tým pro ventilované, osoboden

nelze kombinovat s hospicem ani s POLD

POLD

dlouhodobá péče, osoboden

nelze kombinovat s hospicem ani s ventilací

Hranici mezi službami neurčuje potřeba pacienta, ale pravidlo ve vyhlášce.

Vstup do 40 bodů, realita kolem 19

40

bodů Barthel a méně

podmínka vstupu do POLD

19,4

bodu v průměru

u skutečných pacientů
v POLD

85,5 %

v riziku malnutrice

závažné podvýživy

67,6 %

depresivní příznaky

středně těžké až těžké

Co platba odměňuje a co trestá

	VŠEOBECNÁ SESTRA POZ	POLD A HOSPIC
Jak se platí	roční kapitace, 56,88 zł za pacienta	osoboden, v POLD 77,75 zł za den
Co systém odměňuje	stabilní pacienty a málo výjezdů	to, že pacient v péči zůstává
Co systém trestá	náročného pacienta: jeden převaz i deset návštěv znamenají stejný příjem	zlepšení nad 40 bodů: pacient z programu vypadne a úhrada skončí

Kapitace od 1. 7. 2026 (zarządzenie NFZ 65/2026/DSOZ). POLD: referenční úroveň po úpravách 2025. Kurz ČNB k 29. 9. 2026, 1 PLN = 5,593 Kč: kapitace cca 318 Kč ročně, osoboden cca 435 Kč.

Systém kontroluje sám sebe

Kontroly POLD v letech 2018 až 2023 našly mimo jiné:

Barthel

nižší skóre

vykázané nižší, než
odpovídalo dokumentaci

Návštěvy

jen na papíře

vykázané v době, kdy byl
pacient v nemocnici

Podpisy

padělané

podpisy rodin na kartách
návštěv

Strop

překročený

víc pacientů na sestru, než
předpis dovoluje

Důvěra v kompetencích, hlídání v kapacitě

Co smí

- V určeném rozsahu sama předepisuje vybrané léky.
- Vystavuje poukazy na pomůcky, například pleny nebo vozík, bez cesty přes lékaře.
- Sama hodnotí Barthelův test pro vstup do POLD.

Kde má strop

- Nejvýš **6 pacientů** současně na různých adresách.
- Nejvýš **12 pacientů** na jedné adrese, například v domově.
- Nejméně **4 návštěvy týdně** u každého pacienta v POLD.

Předepisování sestrami v praxi

Samostatné předpisy

2×

víc než dvojnásobek mezi 1. a 2. rokem

- **Lékaři** byli na začátku skeptičtí. V jednom centru sestry držely kontinuitu léčby v době dovolených lékařů.

Předpisy na pokračování léčby

6×

zhruba šestinásobek mezi 1. a 2. rokem

- **Pacienti** v průzkumu hodnotili kvalifikaci sester nejlépe.

Domácí výživa umí doložit úsporu

39,7 → 11,9

dne v nemocnici

délka hospitalizace

37,4 → 14,9 %

infekční komplikace

podíl pacientů

6 500 → 2 073

USD ročně

náklady na hospitalizaci

Kde má služba vlastní smlouvu a vlastní vykazování, vznikají data, která obhájí její úhradu.

Zákony z budoucnosti, praxe z minulosti

Na papíře

- Domácí hospic i POLD smějí část návštěv dělat na dálku, pokud to pacientovi nehrozí zhoršením.
- Zákon o e-zdraví platí od 1. 7. 2026. Systém Domowa Opieka Medyczna má do 1. 12. 2026 sbírat data z domácích měření.

V praxi

81,5 %

teleporad byl obyčejný telefonát, videohovor jen 0,3 %

- Lidé nad 60 let dávají přednost osobní návštěvě.

Na dálku ano, ale ne místo člověka

16. 3. 2021

Osobní kontakt povinně

Při první návštěvě, zhoršení chronické nemoci, podezření na nádor a u dětí do 6 let.

LISTOPAD 2024

Opioidy jen po vyšetření

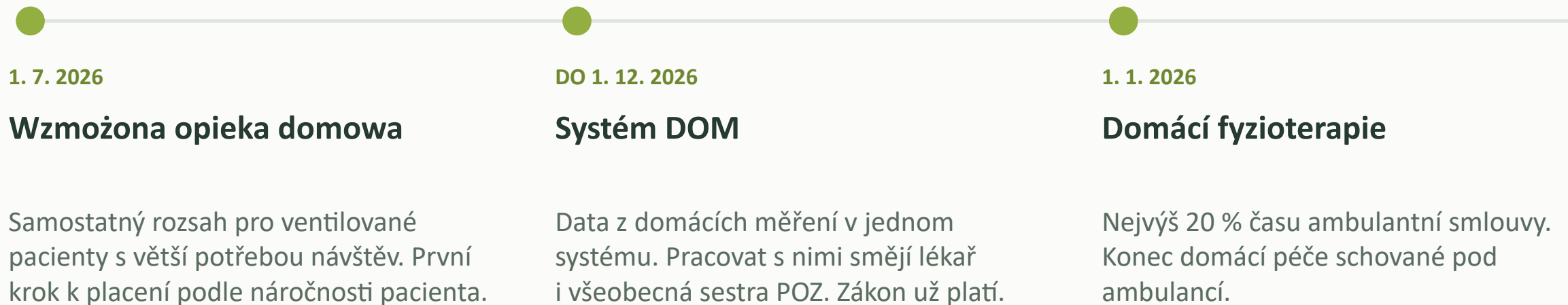
Morfin, oxykodon, fentanyl a konopí se předepisují až po osobním vyšetření. Výjimku má praktický lékař, který léčbu pokračuje.

1. 10. 2026

Ukazatele kvality v POZ

Při příliš vysokém podílu teleporad může NFZ snížit kapitaci koeficientem 0,9.

Kam se polský systém posouvá

Tři lekce

- 1 Rozdrobení nepomáhá pacientovi.** Když se služby navzájem vylučují, musí si člověk vybírat mezi hospicem a ventilací. Péči skládanou podle potřeby si udržme.
- 2 Data obhajují peníze.** Kde služba vykazuje samostatně, jako domácí výživa, umí doložit úsporu dní v nemocnici i nákladů.
- 3 Posílená všeobecná sestra pomáhá terénu.** Předepisování sestrami v Polsku rychle rostlo, lékaři ho přijali a pacienti oceňují.

**Žijeme vedle sebe, s jinými systémy a se stejnou demografickou výzvou.
A skoro se neznáme.**

Pojďme postavit most

Navrhuji první přeshraniční srovnávací studii české a polské domácí ošetrovatelské péče. MEDICA leží přímo na hranici a ráda bude u toho. Hledáme partnery: sestry, poskytovatele i výzkumníky.

Andrea Szymeczek, MEDICA Třinec, z. ú. | informace@medica3nec.cz | +420 703 148 042 | www.medica3nec.cz

